

ACC. N:R. M. 6369:1-1.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Folke Neij.
Härad: Tveta. Adress: Bankeryd.
Socken: Lekeryd. Berättat av: Carolina Palmqvist.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1875 i Lekeryd.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H.C. II. LEKAR och IDROTTER.

Skriv endast på denna sida!

1.
ACC. N:R. M.6369.1
Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

LEKAR och IDROTTER.

Uppl^ysning^ar angående meddelaren:

Fru Carolina Palmqvist, Stora Lekeryd, är född 1875 i nämnda gård, Lekeryds socken. Hon är klockaredotter. Hennes ålder är ju ej särdeles hög, men hon är minnesgod, väken och intresserad, och hon torde, när det gäller så många olika ämnen, vara lämpligaste meddelare i socknen.

2.

ACC. N:R.

M. 6369.2

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid Jul lektes:

"Fasteleken". (Förstu'leken). "En skulle gå ut å gissa på n8'en, vem han skulle ta' i fang"/famn/. (Detta bestämde av de innevarande, medan han var i förstugan).

"To' han fel, feck han gå ut igen".

"Skefta maka". "Då satt di två å två (par om par). En va' udde, som skulle ta' maka". Den som blev fräntagen sin dam, blev sedan udde. Under leken sjöng man:

"Udden, han ä' later.

Han äte' sell å potater".

"Låna varme" (låna eld). "Gå te näste granne å bösta mä en ell'gaffel". (Den som skulle låna varme, fick gå ut ur rummet, varefter man kom överens om visst svar, han skulle ge på vissa frågor för att bli kvitt rollen.

Skriv endast på denna sida!

3.

ACC. N:R.

M. 6369.3

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men sade någon av de sittande fel, fick han övertaga eldgaffeln).

"Mussla lästen". "Då satte di se runt på huk, tätt ihopp å smusslade mä en nöckel elle' n8't. En geck ini (inuti ringen) å fö'söckte få tak i nöckelen".

"Gömma ringen". "Di satte en ring på ett långt snöre å knöt ihopp dä". Sedan fattade deltagarne med båda händerna om snöret, och ställde sig i en krets och sökte med händerna gömma och till grannen förflytta ringen, så att den som gick inuti ringen ej kunde finna den. Därunder sjöng man i kretsen:

"Denne ringen, han sa vann'ra
frå' den ene te den ann'ra.

Låt'en gå, låt'en gå!

Skriv endast på denna sida!

4)

ACC. N:R.

M. 6369:4

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Låt'en all'ri' stella stå!"

"Väva vammal". Danslek "mä sköttla!".

"Skära havvre". Danslek.

"Blinnebóck". "En geck ini ringen mä fö'bunna ögen å hännera på röggen. Han sulle sätta se hoss n8'en i ringen å gissa, vem dä va'". Gissade han rätt, blev moitién till den han satt sig hos blindbock. I denna, som i andra här skildrade lekar, där det gällde lyckas eller icke, lämnades pant vid misslyckande.

"Hänga långhänge" var ett sätt för pantlösning. "Då sto' di i e lång ra' å to' en peng frå' mun te mun".

"Trä' nål". "Setta på en putäll mä bena i k8ss å trä'

e nål". (En annan pantlösning var att "räckna stjä'nera":
E' å alla di ann're").

Skriv endast på denna sida!

5.

ACC. N:R. M. 6369:5

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—

"Blåsa ut ett ljus". "Då skulle di ha' bakbunn'a hänner å fö'bunn'a ögen: tre steg tebaka å tre fram te ljuset igen, åsså blåsa te".

"Resa master". En skulle ligga på rygg, stel som en pinne. En annan skulle ställa sig grensle över hans ben, fatta med händerna strax ovan hans knäveck och söka lyfta upp honom. (Sommarlek).

"Kravatak". Brottning. Man sökte lägga varann' ikull genom att gripa i kragen. (Hörde också sommaren till).

"Finge'krok". På vanligt sätt.

"Tänja stuta'". Kombattanterna hade ett rep bundet från den enes ena fot till den andres. Man försökte rycka ikull varandra i obevakade ögonblick.

"Springa kamp". Kappspringning. (Om sommaren).

6.

ACC. N:R.

M. 6369:6.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Höppa rep". Förekom på sommaren.

"Höppa bock". Likaså.

"Löfta stena" . Kraftprov om sommaren.

"Kasta krans". Man hade käppar med parerstång som på ett svärd samt träringar. Deltagarne stodo i ring och kastade till varandra. Det gällde passa på och få ringar på käppen, när de kommo i luften. (Sommaren).

"Väja salt". Två personer stå med ryggarna mot varandra och armarna ihopkrokade och söka lyfta varandra genom att böja sig framåt.

"Kränga katt". Två stodo vända mot varandra och fattade varandras båda händer, så böjde sig båda åt ena sidan och bakåt under helomvändning, så att de kommo att stå med

7.

ACC. N:R.

M. 6369.7

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—3—

ryggarna mot varandra. "Men di feck inte släppa mä hännera".

"Spänna körka!" En stod böjd, och någon skulle slå honom bak med flata handen. När han gissade rätt på vem som slog, måste denne stå i den förres ställe. (Sommaren).

"Skjuta sköttkärra". "En feck gå på hännera, å en annan höll i hans fötter som i ett par sköttkärreskackler". (Sommarlek).